

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 449) พ.ศ. 2567

ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522

เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง (ฉบับที่ 4)

หลักการและสาระสำคัญ

- 1.เพิ่มเติมแนวทางการพิจารณาปริมาณสารพิษตกค้าง (MRL หรือ EMRL) ในอาหารแปรรูป ในกรณีที่ไม่มีค่ากำหนดของอาหารแปรรูปนั้นไว้เป็นการเฉพาะ
- 2.เพิ่มเติมบทอภัยอำนาจ ตามมาตรา 6(8) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ให้อาหารที่มีวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดที่ 4 เป็นอาหารที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือจำหน่าย
- 3.ปรับค่า MRL 1 รายการ และเพิ่มเติมค่า MRLs 8 รายการ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : สารพิษตกค้าง:ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2563
- 4.ปรับแนวทางการพิจารณาค่า EMRL โดยเพิ่มกรณีไม่มีค่ากำหนดตามบัญชีหมายเลข 4 ให้พบได้ไม่เกินค่า Codex EMRL
- 5.ปรับแก้ไขรายละเอียดหัวตารางของบัญชีหมายเลข 5 แนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 419) พ.ศ. 2563 ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง (ฉบับที่ 3)

หลักการประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยอาหารที่มีสารพิษตกค้าง

(1) พบสารพิษตกค้างได้ แล้วแต่กรณีดังนี้

(2) ไม่พบวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 (วอ.4) (บัญชีหมายเลข 1)

(ก) ไม่เกินค่า MRLs (บัญชีหมายเลข 2)

(ข) ไม่เกินค่า Codex MRLs สำหรับที่ไม่มีค่ากำหนดไว้ใน (ก)

(ค) ไม่เกินค่า default limits สำหรับที่ไม่มีค่ากำหนดไว้ใน (ก) (ข) และมีใช้ วอ.4 (กำหนดเป็น 0.01 mg/kg และตามกำหนดไว้ในบัญชีหมายเลข 3)

(ง) ไม่เกินค่า EMRLs สำหรับ วอ.4 ที่ตกค้างยาวนาน (บัญชีหมายเลข 4) หรือ Codex EMRLs

นอกจากนี้ห้ามพบ

(จ) ไม่เกินค่า MRLs/EMRLs ที่กำหนดไว้ตาม (ก) (ข) และ (ง) สำหรับอาหารแปรรูป

กรณีไม่มีการกำหนดค่าไว้สำหรับอาหารแปรรูปเป็นการเฉพาะ ให้พบไม่เกินค่า MRLs/EMRLs ที่กำหนดไว้ในวัตถุดิบ
ทางการเกษตรตาม (ก)-(ง) ตามลำดับ

เว้นแต่กรณีอาหารแปรรูปที่มีกรรมวิธีทำให้ค่า MRLs/EMRLs ของอาหารแปรรูปสูงกว่าค่า MRLs/EMRLs ของวัตถุดิบ
ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า รับผิดชอบในการพิสูจน์ว่าปริมาณสารพิษตกค้างในวัตถุดิบเป็นไปตามข้อกำหนดตาม (ก)-(ง)

สาระสำคัญ **เพิ่มข้อกำหนดกรณีอาหารแปรรูป**

ข้อ 1 ให้ยกเลิกความในข้อ 4 แห่ง ป.สธ.387 เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย ป.สธ. 419 เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง (ฉบับที่ 3) และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 4 อาหารที่มีสารพิษตกค้างต้องมีมาตรฐาน โดยตรวจไม่พบวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดที่ 4 ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ตามบัญชีหมายเลข 1 แนบท้ายประกาศนี้ เว้นแต่วัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดอื่นให้เป็น ดังนี้

- (1) ตรวจพบปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limit; MRL) ได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ในบัญชีหมายเลข 2 แนบท้ายประกาศนี้
- (2) ตรวจพบปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limit; MRL) ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในบัญชีหมายเลข 2 แนบท้ายประกาศนี้ ได้ไม่เกินข้อกำหนดของคณะกรรมการอาหาร มาตรฐานอาหาร เอฟ เอ โอ/ดับบลิว เอช โอ (Codex Alimentarius Commission, Joint FAO/WHO Food Standards Programme)
- (3) กรณีนอกเหนือจาก (1) และ (2) ตรวจพบดีฟอลต์ลิมิต (default limit) สำหรับพืชและสัตว์ ได้ไม่เกิน 0.01 มิลลิกรัมสารพิษตกค้างต่อกิโลกรัมอาหาร เว้นแต่ค่าดีฟอลต์ลิมิต (default limit) สำหรับพืช ที่กำหนดไว้ในบัญชีหมายเลข 3 แนบท้ายประกาศนี้
- (4) ตรวจพบปริมาณสารพิษสูงสุดที่ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (Extraneous Maximum Residue Limit, EMRL) ได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ในบัญชีหมายเลข 4 แนบท้ายประกาศนี้

ปรับเปลี่ยน

“ข้อ 4 อาหารที่มีสารพิษตกค้างต้องมีมาตรฐาน โดยไม่พบวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดที่ 4 ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ตามบัญชีหมายเลข 1 แนบท้ายประกาศนี้ เว้นแต่วัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดอื่นให้เป็นดังนี้

- (1) พบปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limit; MRL) ได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ในบัญชีหมายเลข 2 แนบท้ายประกาศนี้
- (2) พบปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limit; MRL) ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในบัญชีหมายเลข 2 แนบท้ายประกาศนี้ ได้ไม่เกินข้อกำหนดของคณะกรรมการอาหาร มาตรฐานอาหาร เอฟ เอ โอ/ดับบลิว เอช โอ (Codex Alimentarius Commission, Joint FAO/WHO Food Standards Programme)
- (3) กรณีนอกเหนือจาก (1) และ (2) พบได้ไม่เกินค่าดีฟอลต์ลิมิต (default limit) สำหรับพืชและสัตว์ 0.01 มิลลิกรัมสารพิษตกค้างต่อกิโลกรัมอาหาร เว้นแต่ค่าดีฟอลต์ลิมิต (default limit) สำหรับพืช ที่กำหนดไว้ในบัญชีหมายเลข 3 แนบท้ายประกาศนี้
- (4) ไม่พบปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดที่ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (Extraneous Maximum Residue Limit, EMRL) เว้นแต่ที่กำหนดไว้ในบัญชีหมายเลข 4 แนบท้ายประกาศนี้ กรณีนอกเหนือจากบัญชีหมายเลข 4 พบได้ไม่เกินข้อกำหนดของคณะกรรมการอาหาร มาตรฐานอาหาร เอฟ เอ โอ/ดับบลิว เอช โอ (Codex Alimentarius Commission, Joint FAO/WHO Food Standards Programme)
- (5) พบปริมาณสารพิษตกค้างได้ไม่เกินค่าตามที่กำหนดไว้ตาม (1) (2) หรือ (4) สำหรับอาหารแปรรูป กรณีไม่มีการกำหนดไว้สำหรับอาหารแปรรูปเป็นการเฉพาะ ให้พบปริมาณสารพิษตกค้างไม่เกินค่าที่กำหนดไว้ในวัตถุอันตรายทางการเกษตรตาม (1) (2) (3) หรือ (4) ตามลำดับ เว้นแต่กรณีอาหารแปรรูปที่มีกรรมวิธีทำให้ปริมาณสารพิษตกค้างของอาหารแปรรูปสูงกว่าปริมาณสารพิษตกค้างของวัตถุอันตรายทางการเกษตร ให้ผู้ผลิตหรือ ผู้นำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายรับผิดชอบในการนำสืบพิสูจน์ให้เห็นว่าปริมาณสารพิษตกค้างในวัตถุอันตรายทางการเกษตรเป็นไปตาม (1) (2) (3) หรือ (4)”

ตัวอย่างการพิจารณาปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดในอาหารแปรรูป

ตัวอย่างที่ 1 มีค่า MRL สำหรับอาหารแปรรูปนั้นกำหนดไว้แล้วตามประกาศ เช่น **โพรโทโอพอสในพริกแห้ง**

ผลิตภัณฑ์/ วัตถุดิบ	ค่ากำหนดปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (มิลลิกรัม/กิโลกรัม)		การพิจารณาค่า MRL (มิลลิกรัม/กิโลกรัม)
	ปสร.387	Codex MRL	
- พริก	3	-	3
- พริกแห้ง	20	-	20

ตัวอย่างที่ 2 มีค่า MRL ในวัตถุดิบ แต่ไม่มีค่า MRL ในอาหารแปรรูป เช่น **ฟิริมิฟอสในแป้งสาลี**

ผลิตภัณฑ์/ วัตถุดิบ	ค่ากำหนดปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (มิลลิกรัม/กิโลกรัม)		การพิจารณาค่า MRL (มิลลิกรัม/กิโลกรัม)
	ปสร.387	Codex MRL	
- เมล็ดข้าวสาลี	ไม่มีค่ากำหนด	7 (กำหนดในกลุ่มธัญพืชรวมถึงข้าวสาลี)	7
- ผลิตภัณฑ์แป้งสาลี	ไม่มีค่ากำหนด	ไม่มีค่ากำหนด	7 พิจารณาตามค่าวัตถุดิบ

ตัวอย่างการพิจารณาปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดในอาหารแปรรูป

ตัวอย่างที่ 3 ไม่มีค่า MRL ในวัตถุดิบ (ใช้ค่าดีฟอลต์ลิมิต) และไม่มีค่า MRL ในอาหารแปรรูป เช่น **คลอโรทาโรนิลในผลิตภัณฑ์น้ำส้ม**

ผลิตภัณฑ์/ วัตถุดิบ	ค่ากำหนดปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (มิลลิกรัม/กิโลกรัม)		การพิจารณาค่า MRL (มิลลิกรัม/กิโลกรัม)
	ปสร.387	Codex MRL	
- ส้ม	ไม่มีค่ากำหนด	ไม่มีค่ากำหนด	0.01 พิจารณาตามดีฟอลต์ลิมิต
- น้ำส้ม	ไม่มีค่ากำหนด	ไม่มีค่ากำหนด	0.01* พิจารณาตามค่าวัตถุดิบ

หมายเหตุ *กรณีผลิตภัณฑ์เป็นน้ำส้มเข้มข้นที่ค่า MRL อาจสูงขึ้นหรือลดลงแล้วแต่กรณี ผู้ประกอบการจะต้องพิสูจน์ให้เห็นว่าปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดในวัตถุดิบทางการเกษตรเป็นไปตาม ข้อ 4 (1) (2) (3) หรือ (4) ของประกาศฯ

ตัวอย่างที่ 4 กรณีผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปที่มีวัตถุดิบทางการเกษตรมากกว่า 1 ชนิด เช่น **แคปแทนในน้ำมะม่วงผสมน้ำส้ม** จะต้องพิจารณาตรวจสอบปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด **แยกตามวัตถุดิบทางการเกษตรสดแต่ละชนิดที่นำมาใช้ในการผลิต**

ผลิตภัณฑ์/ วัตถุดิบ	ค่ากำหนดปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (มิลลิกรัม/กิโลกรัม)		การพิจารณาค่า MRL (มิลลิกรัม/กิโลกรัม)
	ปสร.387	Codex MRL	
- มะม่วง	5	ไม่มีค่ากำหนด	5
- ส้ม	ไม่มีค่ากำหนด	ไม่มีค่ากำหนด	0.01 พิจารณาตามดีฟอลต์ลิมิต

สาระสำคัญ

เพิ่มเติมข้อกำหนดให้ตามบทอาศัยอำนาจมาตรา 6(8)

ข้อ 2 ให้เพิ่มความดังต่อไปนี้ เป็นข้อ 4/1 ของประกาศกระทรวงสาธารณสุข เลขที่ 387 พ.ศ. 2560 เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง ลงวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2560

“ข้อ 4/1 ให้อาหารที่พบวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดที่ 4 ตามบัญชีหมายเลข 1 แนบท้ายประกาศนี้ เป็นอาหารห้ามผลิต นำเข้า หรือจำหน่าย”

สาระสำคัญ **ปรับค่า MRL 1 รายการ และเพิ่มเติมค่า MRLs 8 รายการ**

ข้อ 3-5 ของประกาศฯ เป็นการยกเลิกค่า MRLs และเพิ่มเติมค่ากำหนด MRLs จำนวน 9 รายการ

- ยกเลิกปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดอันดับที่ 3 ของคาร์บาริล (carbaryl) ในมังคุด ในบัญชีหมายเลข 2 ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limit, MRL) แนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข เลขที่ 387 พ.ศ. 2560 เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

อันดับ	วัตถุอันตรายทางการเกษตร	ชนิดสารพิษตกค้าง	ชนิดของอาหาร	ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
3	คาร์บาริล (carbaryl)	คาร์บาริล	มังคุด	20

ยกเลิกค่า MRL เดิมในบัญชี 2 ของ ปสธ. 387 ที่ 1 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ใช้ค่าใหม่ที่ 20 มิลลิกรัมต่อโลกรัม

สาระสำคัญ ปรับค่า MRL 1 รายการ และเพิ่มเติมค่า MRLs 8 รายการ

ข้อ 3-5 ของประกาศ เป็นการยกเลิกค่า MRLs และเพิ่มเติมค่ากำหนด MRLs จำนวน 9 รายการ

- เพิ่มชนิดของอาหารและค่า MRL ใหม่ของ อันดับที่ 21 ไทอะมีทอกแซม (thiamethoxam) อันดับที่ 47 อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) อันดับที่ 53 ไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) ในบัญชีหมายเลข 2 ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limit, MRL) แนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข เลขที่ 387 พ.ศ. 2560 เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง

อันดับ	วัตถุอันตรายทางการเกษตร	ชนิดสารพิษตกค้าง	ชนิดของอาหาร	ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
21	ไทอะมีทอกแซม (thiamethoxam)	ไทอะมีทอกแซม	สับปะรด	0.01
		โคลไทอะนิดิน (clothianidin)	สับปะรด	0.01
47	อิมิดาโคลพริด (imidacloprid)	ผลรวมของอิมิดาโคลพริดและเมตาบอไลต์ ที่ประกอบด้วย 6-คลอโรไพริดีนิล ส่วนหนึ่ง (6-chloropyridinyl moiety), รายงานผลเป็นอิมิดาโคลพริด	สับปะรด	0.15
53	ไดโนทีฟูแรน (dinotefuran)	พืช: ไดโนทีฟูแรน สัตว์: ผลรวมของไดโนทีฟูแรน 1-เมทิล-3-(เตตระ-ไฮโดร-3-ฟูริลเมทิล) ยูเรีย (1-methyl-3-(tetrahydro-3-furylmethyl) urea) รายงานผลเป็นไดโนทีฟูแรน	สับปะรด	0.15

สาระสำคัญ **ปรับค่า MRL 1 รายการ และเพิ่มเติมค่า MRLs 8 รายการ**

ข้อ 3-5 ของประกาศฯ เป็นการยกเลิกค่า MRLs และเพิ่มเติมค่ากำหนด MRLs จำนวน 9 รายการ

- เพิ่มวัตถุอันตรายทางการเกษตร ชนิดสารพิษตกค้าง ชนิดของอาหาร และกำหนดค่า MRL ใหม่ของ สารอันดับที่ 54 ฟลูโอไพแรม (fluopyram) และอันดับที่ 55 ไตรฟลอกซีสโตรบิน (trifloxystrobin) ในบัญชีหมายเลข 2 ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limit, MRL) แนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข เลขที่ 387 พ.ศ. 2560 เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง

อันดับ	วัตถุอันตรายทางการเกษตร	ชนิดสารพิษตกค้าง	ชนิดของอาหาร	ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
54	ฟลูโอไพแรม (fluopyram)	ฟลูโอไพแรม	มะม่วง	1
			ลำไย	2
55	ไตรฟลอกซีสโตรบิน (trifloxystrobin)	ไตรฟลอกซีสโตรบิน	มะม่วง	0.9
			ลำไย	1.5

สาระสำคัญ

ปรับแก้ไขหัวตารางบัญชีหมายเลข 5

ข้อ 6 ให้ยกเลิกความ “ชนิดสารพิษตกค้างในอาหาร” ในหัวตารางของบัญชีหมายเลข 5 แนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 419) พ.ศ. 2563 เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง (ฉบับที่ 3) และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“วัตถุอันตรายทางการเกษตร”

ชนิดสารพิษตกค้างในอาหาร	ชนิดอาหาร	มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม
		
วัตถุอันตรายทางการเกษตร	ชนิดอาหาร	มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

ข้อ 7 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ **12 มิถุนายน 2567 เป็นต้นไป**

Thanks

